

October 5, 1966

**Transcript of Discussions with Representatives of
the Chinese People's Republic and The Communist
Party of the Soviet Union on the Return of the
Romanian Delegation from Vietnam (Moscow)**

Citation:

"Transcript of Discussions with Representatives of the Chinese People's Republic and The Communist Party of the Soviet Union on the Return of the Romanian Delegation from Vietnam (Moscow)", October 5, 1966, Wilson Center Digital Archive, ANR, Fond CC al PCR, Secția Relații Externe, Dosar 129/1966, file 22-32. Translated by Larry L. Watts <https://wilson-center-digital-archive.dvincitest.com/document/122584>

Summary:

This document is a transcript of a conversation between A. N. Kosygin and I. Gh. Maurer regarding the visit of the Romanian delegation to Vietnam and then China that discusses the suggestion that the Democratic Republic of Vietnam begin negotiations simultaneously while fighting, which both the Chinese and Vietnamese rejected, and the proposal that the socialist countries of the world communicate their policies toward Vietnam with each other, which the Vietnamese favored, but the Chinese rejected.

Original Language:

Romanian

Contents:

Original Scan
Translation - English

STENOGRAMA

discuțiilor avute cu reprezentanți ai P.C.U.S.
cu prilejul întoarcerii tovarășilor I.Gh.Maurer
și Paul Niculescu-Mizil din R.D.Vietnam

Moscova, 5 octombrie 1966

Din partea sovietică au participat tovarășii :
A.N.Kosîghin, membru al Biroului Politic al C.C. al P.C.U.S.,
președintele Consiliului de Miniștri al U.R.S.S., I.V.Andropov,
secretar al C.C. al P.C.U.S., Kuznețov, prim adjunct al ministru-
lui afacerilor externe al U.R.S.S.

Discuțiile au început la ora 19,30.

Tov. I.Gh.Maurer:

Pot să încep ?

Tov. A.N.Kosîghin:

Poftiți.

Tov. I.Gh.Maurer:

Noi am făcut în ultimul timp o serie de vizite în câteva țări, în general în țări făcînd parte din Pactul Atlanticului de Nord. În toate aceste țări, între alte probleme pe care le-am discutat, am discutat și despre problema Vietnamului. Am avut lungi discuții despre această problemă, lucru ce ne-a dus la o serie de reflecții.

Noi am analizat în cadrul conducerii partidului nostru aceste aspecte și am ajuns la concluzia că trebuie să stăm de vorbă cu vietnamezii asupra acestor reflecții. Atunci am cerut tovarășilor vietnamezi să ne vedem. Cunoșcînd că ei au o situație grea, că sînt angajați în luptă, ne-am oferit să mergem noi în Vietnam.

În același timp, am cerut să ne vedem și cu tovarășii chinezi.

25
Tovarășii vietnamezi ne-au răspuns că sînt de acord și ne roagă să ne ducem, iar tovarășii chinezi ne-au spus că am discutat destul și nu socotesc oportună o discuție între noi.

Atunci noi am hotărît să mergem în Vietnam și am cerut dreptul de survol aici și în China. Am trecut pe aici, am ajuns la Pekin și acolo, după cum v-am spus, am fost întâmpinați de tovarășul Cen I.

Tov. Paul Niculescu-Mizil:

Era în timpul recepției cu prilejul zilei lor naționale.

Tov. I.Gh.Maurer:

Cen I, l-a scuzat pe Ciu En-lai, care era la recepție cu prilejul zilei de 1 octombrie. Acasă, seara a venit și Ciu En-lai, am luat masa împreună și ne-am înțeles să ne întîlnim la întoarcere și să avem o discuție împreună.

În Vietnam ne-am întîlnit cu Fam Van Dong, cu care am purtat discuțiile, cu ministrul de externe Nguyen Duy Trinh, membru al Biroului Politic și cu șeful secției externe a Comitetului lor Central, Xuan Thuy.

Ce am vrut noi să comunicăm vietnamezilor? După ce le-am arătat că am făcut aceste vizite, că problema Vietnamului a fost discutată, că am întîlnit în general o atmosferă de înțelegere asupra acestei probleme, o atmosferă de înțelegere care în cazul în care ar putea interveni anumite discuții, ar putea să constituie un sprijin foarte puternic pentru a se exercita presiune asupra americanilor să cedeze asupra ceea ce trebuie să cedeze în cazul acestui conflict. Am arătat, în același timp, că toate aceste țări se întreabă, de ce are Vietnamul această atitudine rigidă de a evita discuțiile.

Față de această situație, am socotit noi că este bine ca, nefîcînd lupta armată, să începă să stea de vorbă. Ar fi în aceasta o soluție foarte avantajoasă. Admițînd că americanii nu vor să cedeze și nu vor să recunoască dreptul poporului vietnamez de a-și hotărî singur soarta, discuțiile acestea i-ar demasca pe americani, ar întări opinia internațională favorabilă Vietnamului, ar întări acea parte a opiniei publice americane care este împotriva războiului și ar întări în general oamenii care luptă în Vietnam și, întrucît și armata americană va cunoaște această chestiune, poziția ei va slăbi.

Sigur că discuțiile nu înseamnă că trebuie încetată lupta armată. Nouă ni se pare că încetarea luptei armate nu poate avea

loc înainte ca poporul vietnamez să aibă asigurat dreptul de a-și hotărî singur soarta. Dar lupta armată nu are de ce să împiedice discuțiile. Tactica aceasta au folosit-o și ei, vietnamezii, în lupta împotriva francezilor, au folosit-o și ei, vietnamezii în lupta împotriva francezilor și poate să aibă avantajul că nu asistăm la o escaladare în continuare a războiului, că se poate organiza o opinie publică care să aibă avantajul că nu sfârșitul o soluție favorabilă, adică o soluție care să recunoască poporului vietnamez dreptul de a-și decide soarta sa. Aceasta este esența poziției pe care am arătat-o. Sigur, aceasta în cadrul unor discuții destul de lungi, pentru că am discutat prima zi toată ziua și a doua zi o jumătate de zi.

Sigur, ei au pus o serie întreagă de întrebări asupra a multor aspecte. Rezultatul este că pînă la sfîrșit ei au spus că această idee este o idee la care și ei se gîndesc, este o idee foarte serioasă, că foarte curînd se vor gîndi și vor vedea care sînt posibilitățile de a acționa în acest sens, dar că în momentul de față ei socotesc că nu sînt coapte condițiile pentru a face acest lucru, subliniind de multiple ori, foarte stăruitor, că în viitorul imediat ei vor analiza această posibilitate pentru a vedea în ce formă și cînd trebuie să acționeze. Aceasta a fost discuția cu tovarășii vietnamezi.

La Pekin ne-am întîlnit cu chinezii. Am fost primiți de tovarășul Ciu En-lai. Lucrurile s-au întîmplat așa. Redau acest aspect pentru că el vedește o anumită dispoziție. Avionul cu care am venit noi s-a stricat și n-am mai putut pleca cu el și atunci am cerut să ne dea chinezii un avion să mergem de la Nanning pînă la Pekin. Ei ne-au trimis avionul guvernamental, cu care a zburat Ciu En-lai.

Tov. A.N.Kosîghin:

Noi am dat indicație ca oamenii noștri, pe care îi avem la Pekin, să vadă avionul.

Tov. I.Gh.Maurer:

Să-l vadă.

Dar ce arată asta? Aceasta arată că dispoziția oarecum rigidă de la început s-a atenuat.

În discuția cu Ciu En-lai i-am arătat ce am spus vietnamezilor. Am arătat că același lucru o să vi-l spunem și dv. Am arătat ce ne-au răspuns vietnamezii. Am arătat, în același timp, că noi credem că momentul este potrivit pentru discuții. Aceasta este

28

bine asupra ceea ce gîndim noi. Sensul tuturor întrebărilor pe care le-au pus a fost următorul: Vreți voi ca noi să intrerăm în războiul nostru în sud ? Vreți voi, românii, să ducem asemenea discuții care să oprească activitatea noastră pentru eliberarea țării ? Sigur, o asemenea întrebare nu a fost pusă direct, dar aceasta a rezultat din toate întrebările.

Noi le-am spus cu maximum de claritate că noi susținem lupta lor, că noi susținem țelurile luptei lor, că nu vedem nici o altă formă de încetare a luptei, decît, așa cum a spus și tovarășul Maurer, dacă este garantat dreptul poporului vietnamez de a-și hotărî singur soarta sa; dar în afara luptei armate trebuie făcut mai mult pe tărîm politic și diplomatic, ceea ce nu poate decît să ajute la crearea de condiții favorabile din toate punctele de vedere.

Tov. I.Gh.Maurer:

Care este impresia noastră generală ? Impresia noastră este că vietnamezii se vor gîndi la treaba această foarte serios, după cum credem, tot ca impresie generală, că chinezii nu vor vrea acest lucru.

Tov. A.N.Kosîghin:

Ce părere v-ați făcut dv. despre poziția pe care v-a expus-o tovarășul Fam Van Dong, în sensul că în prezent nu sînt de acord să ducă discuții? Este aceasta părerea lor proprie sau le este impusă din afară ?

Tov. I.Gh.Maurer:

Fu am impresia că oamenii se vor gîndi, ^{bine} cînd și cum trebuie să facă acest lucru, adică vor să cîștige timp pentru a putea cumpăni foarte bine lucrurile. Ei își dau seama că ideea poate fi utilă și că trebuie să găsească cea mai potrivită formă. Asta pe de o parte.

Pe de altă parte, poate fi faptul că cunosc care este poziția chinezilor, iar asta încă pune probleme.

Trebuie înțeles bine că lupta Vietnamului se sprijină principialmente pe doi stîlpi din exterior; aceștia sînteți dv. și China. Dv, pentru că aveți posibilități materiale de a sprijini foarte mult și aveți, în același timp, posibilități politică; Chine - pentru că este acolo și nimic nu poate intra în Vietnam decît prin China. Nici chiar delegațiile, pentru că am impresia că nu o să mai intre delegații acolo.

Tov. A.N.Kosîghin:

Acolo delegațiile trec continuu.

Tov. I.Gh.Maurer:

Uite, s-ar putea întâmpla ca să nu mai meargă.

Tov. A.N.Kosîghin:

Mai sînt și alte căi.

Tov. I.Gh.Maurer:

Eu am impresia că este destul de greu să mergi în Vietnam, fără să treci prin China.

Așa că ei sînt obligați să țină seama și să cîntărească, dacă vor să facă ceva, cum să procedeze pentru ca să nu strice ceva. Eu am doi prieteni, de exemplu. Viața mea depinde de acești doi, iar întâmplarea face ca aceștia doi să nu se înțeleagă. Cînd fac ceva, trebuie să fac așa încît să nu-l supăr nici pe unul, nici pe celălalt.

Tov. A.N.Kosîghin:

N-ați încercat să-l contraziceți pe Ciu En-lai în sensul că punctul lor de vedere nu este just! S-au doar ați discutat, fără să polemizați?

Tov. I.Gh.Maurer:

Am avut impresia că orice discuție ar fi fost inutilă, ar fi fost ^{o discuție} între surzi, ca să zic așa.

Tov. Paul Niculescu-Mizil:

Aveți în vedere că acum cîteva luni de zile noi am discutat cu Ciu En-lai îndelung, cu care prilej ne-am expus pozițiile foarte pe larg. Au fost discuții în cadrul cărora am spus: cu asta sîntem de acord, cu asta nu sîntem de acord. Atunci noi am pus problema unei acțiuni comune în problema Vietnamului. Am arătat că punctul de vedere chinez este greșit. De aceea, acum nu mai avea rost să facem acest lucru. De altfel, noi de la început am arătat că noi expunem un punct de vedere al nostru. A fost clar și pentru el, și pentru noi, că sînt poziții diferite în ambele chestiuni - atît în problema folosirii discuțiilor pentru rezolvarea conflictului vietnamez, cît și în problema unor acțiuni comune ale țărilor socialiste în această problemă.

Tov. I.Gh.Maurer:

Dacă discuția ar fi fost dusă mai departe, ar fi fost inutil, Nu avea sens.

30

Cu vietnamezii discuțiile au fost largi, s-au analizat multe probleme.

Tov. Paul Niculescu-Mizil:

Pe toate fețele.

Si ei ne-au întrebat: aveți ceva concret, propuneți ceva concret? Noi le-am spus că noi nu propunem nimic concret, ci doar să spunem că nu se folosesc, în afară de lupta armată, posibilitățile politice, diplomatice care există în momentul de față, că ei sînt primii care trebuie să se gîndească la această problemă și să vadă ce trebuie făcut.

Tov. A.N.Kosîghin:

Tovarășe Maurer, vă mulțumim foarte mult pentru informare. Trebuie să vă spun că acum o lună și jumătate cînd a fost la noi Fam Van Dong, ministrul apărării și alți membri ai Biroului Politic, tovarășul Brejnev, tovarășul Podgornî și eu am avut în Crimeea, timp de trei zile, discuții care s-au desfășurat cam în același sens. Trebuie spus că acestea nu a fost prima noastră discuție cu tovarășii vietnamezi. Mai înainte discutasem și cu tovarășul Le Duan.

Din aceste discuții a rezultat că situația nu este coaptă pentru rezolvarea pe plan politic a problemei vietnameze, că este necesară o situație mult mai favorabilă, care astăzi nu s-a creat încă.

Discuțiile noastre au fost foarte îndelungate, au durat trei zile, de dimineața și pînă noaptea, și au fost discutate toate problemele. Si nouă ne-au spus că dacă în prezent nu sînt coapte condițiile, asta nu înseamnă că nu vor studia problema.

Înainte de a fost acolo tovarășul Lenart, care de asemenea a dus discuții cu tovarășii vietnamezi în aceeași direcție. La întoarcerea din Vietnam tovarășul Lenart s-a întîlnit cu tovarășul Brejnev și cu mine și a spus aproximativ același lucru. El chiar au propus ca Praga să fie eventual un centru de ducere a discuțiilor.

Vietnamezii au spus că nu sînt coapte condițiile, dar că vor studia în continuare această problemă.

Alaltăieri a plecat de la Moscova delegația vietnameză condusă de Le Than Nghi, care a fost aici pentru întocmirea documentelor referitoare la acordarea de ajutor Vietnamului. Noi am semnat cu ei un acord care se ridică la 700 mil.dolari. Am făcut tot ceea ce este

pentru a ajuta Vietnamul, întrucît noi ne dăm seama de
 condițiile mari pe care le întîmpină poporul vietnamez.
 Desigur, condițiile sînt foarte grele. Noi v-am trimis o
 scrisoare, în legătură cu discuțiile pe care le-am purtat. Nu
 știu dacă ați văzut-o sau nu.

Tov. I.Gh.Maurer:

Da, am văzut-o.

Tov. A.N.Kosîghin:

Noi le-am propus diferite variante pentru rezolvarea
 problemei în sensul că rezolvarea ei politică nu este legată de
 încheierea luptei armate. Se poate continua lupta în continuare
 și în același timp să se încerce a se purta discuții în această
 problemă. Noi le-am expus foarte amănunțit aceste lucruri. Au
 fost discuții serioase, au fost abordate toate problemele și
 înțeles, într-o anumită măsură, am concretizat unele aspecte.

Ei totuși n-au negat această posibilitate. În ultimă
 instanță ei au spus că nu vor lupta la infinit, însă consideră
 că în prezent nu sînt condiții pentru a începe tratativele.

Pentru a se putea lua o măsură importantă, totul depinde
 de ei. Nu poate exista nici un fel de altă părere în afară de cea
 expusă de tovarășii vietnamezi.

Dv. ați dat exemplul cu cei doi prieteni. Eu vă spun că
 situația Vietnamului nu depinde de faptul că există ceartă între
 noi și chinezi. Intre noi și chinezi nu este ceartă, ci divergen-
 te politice principiale. Acestea nu se referă numai la Vietnam.
 Aceasta nu este ceartă, ci sînt divergențe care există între
 China și celelalte țări socialiste; acum există divergențe între
 China și Coreea, între China și Vietnam, între China și Ceho-
 slovacia, între China și dv., între China și Bulgaria ș.a.m.d.
 Așa că nu este o ceartă între două țări, ci sînt divergențe între
 China și o serie de țări în probleme principiale, problemele,
 spre exemplu, pe care le-au ridicat în legătură cu revoluția
 culturală, nu au nimic cu marxism-leninismul.

Noi am făcut tot ceea ce este posibil pentru a satisface
 cererile tovarășilor vietnamezi, și pentru a-i ajuta în lupta lor.
 Această poziție o menținem ferm în continuare și o vom îndeplini.

În mare măsură aș spune că activitatea pe care dv. ați desfășurat-o
 în Vietnam, munca desfășurată de cehi înainte de dv., munca pe care
 am desfășurat-o noi înainte de cehi - toate acestea sînt activi-

... și de aceeași natură; ele toate sînt îndreptate spre un anumit punct. Toate aceste aspecte ale activității dv., a cehilor și a noastră se completează reciproc. De aceea noi nu vedem din expresivă, că între noi ar fi puncte de vedere diferite ci, dimpotrivă, că ele se completează reciproc.

Și nouă ni se pare că toate acestea sînt îndreptate într-o direcție justă, dau posibilitatea punerii mai mult în lumină a problemei vietnameze. Sînt de acord că această poziție a noastră se deosebește de cea vietnameză. Vietnamezii sînt de părere că trebuie reflectat asupra acestei probleme referitoare la discuții, chinezii spun nu. Așa cum ați arătat și dv. o discuție cu ei ar fi însemnat o discuție între surzi, deoarece ei au cu totul alte puncte de vedere. Aceasta nu înseamnă că noi avem un punct de vedere, iar China are altul, ci China are un punct de vedere, iar celelalte țări socialiste au alt punct de vedere. Toți, toate partidele comuniste și muncitorești din țările capitaliste au același punct de vedere pe care îl avem și noi, pe care îl aveți și dv. Greutățile constau în aceea că China adoptă în mod activ o altă poziție, o poziție activă care exercită influență asupra tovarășilor vietnamezi. Noi nu avem graniță comună cu vietnamezii. La granița cu Vietnamul sînt 40 de divizii chineze care, dacă ridică numai degetul, dau de înțeles.

In mare cred că vizita dv. a fost utilă, că munca desfășurată de dv. a fost importantă, îndreptată spre căutarea căilor pentru rezolvarea problemei vietnameze, în direcția care corespunde intereselor tuturor țărilor socialiste.

Tov. I.Gh.Maurer:

Trebuie totuși să sperăm că dacă toată lumea le spune, și oamenii aceștia vor începe să gîndească și vom ajunge cîndva la o soluție mai înțeleaptă.

Părererea mea este că trebuie să avem înțelegere față de vietnamezi, tocmai pentru motivul pe care l-ați spus - trebuie avută în vedere vecinătatea lor cu China.

Tov. A.N.Kosîghin:

Noi acordăm Vietnamului ajutor; Numai înțelegere nu este suficient, le dăm rachete, armament; numai cu înțelegerea nu poți face nimic, însă înțelegerea noastră reciprocă exercită o anumită influență asupra lor. Deși noi avem anumite păreri, trebuie să ținem seama de părererea tovarășilor vietnamezi. Cînd am avut prima discuție cu ei au spus că poate va trebui să lupte nu numai ./.

October 4-5, 1966

Transcript of Conversations with Representatives of the Communist Party of the Soviet Union on the occasion of the return of Comrades Ion Gheorghe Maurer and Paul Niculescu-Mizil from D.R. Vietnam

Moscow, October 5, 1966

□ On the Soviet side the participating comrades were: A. N. Kosygin, member of the Political Bureau of the C.C. of the C.P.S.U., the President of the Council of Ministers of the USSR, I. V. Andropov, C.C. Secretary of the C.P.S.U., Kuznetsov, first deputy minister of foreign affairs of the USSR.

□ The discussions began at 1930 hrs.

Cde. I. Gh. Maurer: May I begin?

Cde. A. N. Kosygin: Please do.

Cde. I. Gh. Maurer: We have made a series of visits in several countries recently, generally in countries belonging to the North Atlantic Alliance. In all of these countries, among the issues we discussed with them, we also discussed the problem of Vietnam. We have had long discussions about this issue, something that led us to a series of reflections.

□ We have analyzed these aspects within the leadership of our party and we have reached the conclusion that we must sit down and talk with the Vietnamese about these reflections. Then we requested to see the Vietnamese comrades. Knowing that they have a difficult situation, that they are also engaged in fighting, we offered to go to Vietnam.

□ At the same time, we asked to see the Chinese comrades as well.

□ The Vietnamese comrades responded that they agree and asked us to come, but the Chinese comrades said that we have talked enough and they do not consider a discussion between us opportune.

□ Then we decided to go to Vietnam and we also request the right to transit here and in China. We passed through here, we arrived in Beijing and there, as we told you, we were met by comrade Chen Yi.

Cde. Paul Niculescu-Mizil: It was during their national day celebrations.

Cde. I. Gh. Maurer: Chen Yi excused Zhou Enlai, who was at the October 1 national day reception. That evening Zhou Enlai also came and we had dinner together and we agreed to meet again on our return to have a discussion.

□ In Vietnam we met with Pham Van Dong, with whom we held discussions, with Foreign Minister Nguyen Duy Trinh, also a Political Bureau member, and with Xuan Thuy, the head of the foreign relations section of the Central Committee.

□ What did we want to communicate to the Vietnamese? After that we explained that we made these visits, that the problem of Vietnam was discussed, that we generally met with an atmosphere of understanding regarding this problem, an atmosphere of understanding that, in case certain discussions could intervene, could constitute a very powerful support in order to exercise pressures against the Americans to yield what must be yielded, in the case of this conflict. We explained, at the same time, that all of these countries ask, why does Vietnam have this rigid attitude of avoiding discussions?

□ Faced with this situation, we calculated that it would be well that, without stopping the armed struggle, to begin talking. This would be a very advantageous solution. Admitting that the Americans do not want to yield and do not want to recognize the

right of the Vietnamese people to decide their own destiny, these discussions would unmask the Americans, they would strengthen that part of American public opinion that stands against the war and strengthen generally the people who fight in Vietnam as well, because the American army would also know this and their position would be weakened.

□Of course the discussions do not mean that the armed struggle must stop. It seems to us that the stopping of the armed struggle cannot take place before the Vietnamese people have the assurance of their right to decide their own destiny. But there is no reason for the armed struggle to impede discussions. They, the Vietnamese, have also used this tactic before, in their fight against the French, and the Algerians used it in their fight against the French, and it might have the advantage of impeding continued escalation of the war, that public opinion might be organized which could in the final analysis determine a favorable solution, a solution that recognizes the right of the Vietnamese people to decide their own destiny. This is the essence of the position that we presented. Of course, this was presented within the framework of longer discussions, because we discussed all day the first day and the second half of the second day.

□Certainly, they raised an entire series of questions on many aspects. The result was that in the end they said that this idea was an idea that they were also thinking about, it is a very serious idea, that very soon they will think and see what the possibilities are to act in this sense, but that they consider that the conditions are not ripe to do this at the present moment, underscoring many times, very insistently, that in the immediate future they will analyze this possibility in order to see in what form and when they must act. That was the discussion with the Vietnamese comrades.

□In Beijing we met with the Chinese. We were received by comrade Zhou Enlai. Matters occurred in the following way. I replay this aspect because it shows a certain predisposition. The plane with which we came broke down and we could not leave with it and then we requested that the Chinese provide us a plane to go from Nanning to Beijing. They sent the governmental aircraft, the one with which Zhou Enlai flies.

Cde. A. N. Kosygin: We have given indications that our people, those we have in Beijing, to take a look at the aircraft.

Cde. I. Gh. Maurer: They will see.

□But what did this indicate? This shows that the somewhat rigid disposition from the beginning had attenuated.

□In the discussion with Zhou Enlai we presented what we said to the Vietnamese. We explained that we would present the same matter to you as well. We presented what we responded to the Vietnamese. We explained, at the same time, that we believe that this moment is appropriate for discussions. This was the only nuance [of difference] between the Vietnamese and us: they consider that the conditions are not yet ripe but that they will analyze the problem with all seriousness while we consider that the conditions for using this tactic are ripe.

Cde. A. N. Kosygin: Didn't you make a concrete proposal with regard to these reflections? Didn't you propose your mediation?

Cde. I. Gh. Maurer: No, and we do not believe that such a thing would have been logical or appropriate.

Cde. A. N. Kosygin: I am not proposing this, I'm only asking.

Cde. I. Gh. Maurer: We thought that it was good just to draw the attention of the Vietnamese comrades to the advantages of this position. However, they are the ones who must decide. We wanted to discuss the advantages of this position with them.

□During the discussions, the Chinese comrades told us that they agreed with the current position of the Vietnamese, thus that the conditions are not ripe.

□A second problem that we discussed with the Vietnamese and with Zhou Enlai was our belief that a modality of contacts between the socialist countries must be found for coordinating and discussing the Vietnam problem. There is no need for the socialist countries to agree on all problems that currently divide them, but at least on the question of Vietnam we should talk and see what might be done better.

□The Vietnamese agreed to this, saying that they also believe it to be necessary. The Chinese said that they do not agree.

Cde. A. N. Kosygin: (With irony) The conditions are not ripe!

Cde. I. Gh. Maurer: On the contrary, they are ripe, but in the reverse sense. That is the entire performance that we gave.

Cde. Paul Niculescu-Mizil: It is worth saying that in the discussions with the Vietnamese, they asked us very many questions in order to clarify very well what we were thinking. The sense of all of their questions was the following: Do you want us to interrupt our war in the south? Do you, the Romanians, want us to conduct discussions that stop our activity for liberating the country? Of course, such questions were not put directly, but this resulted from all of the questions.

□We said to them with a maximum of clarity that we supported their struggle, that we supported the goals of their struggle, that we saw no other way of ending the fight except, as comrade Maurer said, when the right of the Vietnamese people to decide their own fate is guaranteed; but that apart from the armed struggle more must be done on the political and diplomatic plane, which can only aid in creating favorable conditions from every point of view.

Cde. I. Gh. Maurer: What is our general impression? Our impression is that the Vietnamese will think about this very seriously, just as we believe, also as a general impression, that the Chinese will not want it.

Cde. A. N. Kosygin: What is your opinion about the position presented to you by comrade Pham Van Dong, in the sense that at present they do not agree to conduct discussions? Is that their own opinion or is it imposed on them from abroad?

Cde. I. Gh. Maurer: I have the impression that these people are thinking hard about when and how they should do this, thus they want to gain time in order to weigh things very carefully. They have noticed that the idea could be useful and that they must find the most appropriate form. That is on one hand.

□On the other hand, the fact that they know the position of the Chinese, and that it still raises problem may be a factor.

□It should be well understood that the struggle of Vietnam is based in principle on two external pillars; they are yourselves and China. You, because you have the material possibilities of supporting them very much and you have, at the same time, the political possibilities; China - because it is there and nothing can enter into Vietnam except through China. Not even the delegations, because I have the impression that the delegations will no longer enter there.

Cde. A. N. Kosygin: The delegations go there continuously.

Cde. I. Gh. Maurer: Well, it could happen that they go no longer.

Cde. A. N. Kosygin: There are also other ways.

Cde. I. Gh. Maurer: I have the impression that it is rather difficult to get to Vietnam without passing through China.

□ Thus they are obligated to take into account and to weigh, whenever they want to do something, how to proceed so that they do not spoil something. For example, I have two friends. My life depends up these two, but it so happens that these two do not get along. When I do something, I must do it in a way that does not anger either one or the other.

Cde. A. N. Kosygin: Didn't you try and contradict Zhou Enlai in the sense that his point of view is not a just one! Or did you only discuss, without polemicizing?

Cde. I. Gh. Maurer: I had the impression that any discussion would have be useless. It would have been a discussion among the deaf, to put it one way.

Cde. Paul Niculescu-Mizil: You may recall that several months ago we had a long discussion with Zhou Enlai, on which occasion we expressed our positions to him in great detail. They were discussions in which we said: with this we agree, with that we do not agree. Then we raised the issue of a joint action on the problem of Vietnam. We explained that the Chinese point of view is mistaken. Thus, now there was not point to doing so. Otherwise, from the beginning we explained that we were expressing our point of view. It was equally clear for them and for us that there are different positions on both issues - both on the issue of the use of discussions for the resolution of the Vietnamese conflict as well as over the issue of joint action of the socialist countries on this problem.

Cde. I. Gh. Maurer: If the discussions had gone further, they would have been useless, having no sense.

□ The discussions with the Vietnamese were very detailed; many issues were analyzed.

Cde. Paul Niculescu-Mizil: In all of their aspects.

□ And they asked us: do you have something concrete, do you propose some concrete action? We told them that we are not proposing anything concrete, but that we only want to say that they are not using, aside from the armed struggle, the political and diplomatic possibilities that exist at the current moment, and that they are the first ones who should be thinking about this problem and seeing what must be done.

Cde. A. N. Kosygin: Comrade Maurer, we thank you very much for the briefing.

□ I must tell you that a month and a half ago when Pham Van Dong, the defense minister and other members of the [VWP] Political Bureau were here with us, comrade Brezhnev, comrade Podgorny and myself had discussions with them for three days in the Crimea that developed in the same way. It must be said that this was not our first discussion with the Vietnamese comrades. Earlier we also discussed with comrade Le Duan.

□ From these discussions it resulted that the situation is not ripe for the political resolution of the Vietnamese problem, that a much more favorable situation was necessary, one that does not yet exist today.

□ Our discussions were very long, they lasted three days, from morning until night, and they discussed every problem. And they told us that if at present the conditions are not ripe, that did not mean they would not study the problem.

□ Before you comrade Lenart was here, and he had similar discussions with the Vietnamese comrades in the same direction. On his return from Vietnam comrade Lenart met with comrade Brezhnev and with me and said approximately the same thing. They [the Czechoslovaks] even proposed Prague as an eventual center for conducting the discussions.

□ The Vietnamese said that the conditions were not ripe, but that they would continue to study this problem.

□ The day before yesterday the Vietnamese delegation led by Le Thanh Nghi left Moscow. The delegation was here for drawing up the documents referring to the

assistance accorded to Vietnam. We signed an agreement with them worth 700 million U.S. dollars. We have done everything possible in order to help Vietnam, because we know the great difficulties that the Vietnamese people face

Of course, the conditions are very difficult. We have sent you a briefing, in connection with the discussions that we had with them. I don't know if you have seen it yet or not.

Cde. I. Gh. Maurer: Yes, we saw it.

Cde. A. N. Kosygin: We proposed different variants to them for the resolution of the problem in the sense that its political resolution is not tied to the halting of the armed struggle. The fighting can be continued while, at the same time, trying to carry out discussion on this problem. We presented these matters to them in a very detailed way. They were serious discussions; all of the issues and even, to some degree, some concrete aspects were broached.

□ Nevertheless, they did not negate this possibility. In the last instance they said that they will not fight into infinity, however, they consider that at present the conditions do not exist in order to begin negotiations.

□ In order to undertake an important measure, everything depends upon them. There cannot be any other opinion aside the one expressed by the Vietnamese comrades.

□ You have given the example of those two friends. I say to you that the situation of Vietnam does not depend on any quarrel between us and the Chinese. There is no "quarrel" between us and the Chinese but rather a divergence of political principles. It does not refer only to Vietnam. This is not a quarrel but there are divergences between China and the other socialist countries; now there are divergences between China and Korea, between China and Vietnam, between China and Czechoslovakia, between China and yourselves, between China and Bulgaria, etc. So this is not a quarrel between two countries but divergence between China and a series of countries on issues of principle, issues, for example, which they raised in connection with the Cultural Revolution, having nothing to do with Marxism-Leninism.

□ We have done everything possible in order to satisfy the requests of the Vietnamese comrades, in order to assist them in their struggle. We firmly maintain this position and we will continue to do so.

□ Generally speaking I would say that the activity that you have developed in Vietnam, the work developed by the Czechs before you, the work that we have developed before the Czechs - all of these are activities are of the same nature; they are all directed to a certain point. All of these aspects of your activities, of the Czechs and of ours are mutually complementary. Given that we do not see from your presentation that there would be any different points of view but, on the contrary, we seem them as mutually complementary.

□ We also are of the opinion that all of this is aimed in the correct direction, raising the possibility of shining more light on the Vietnamese problem. We agree that this position of ours differs from that of the Vietnamese. The Vietnamese are of the opinion that the issue referring to the discussions must be reflected upon, the Chinese are not. As you have also demonstrated a discussion on this topic with them would be a discussion of the deaf, because they have a completely different opinion. That does not mean that we have one point of view and China another, but that China has one point of view while all the other socialist states have another point of view. Everyone, all of the communist and workers parties in the capitalist countries have the same point of view as we do, and as do you as well. The difficulty consists in the fact that China actively adopts a different position, an active position that exercises influence over the Vietnamese comrades. We do not have a common frontier with the Vietnamese. There are 40 Chinese divisions at the border with Vietnam, if they raise only a finger, it is understood.

□ Generally speaking, I believe that your visit was useful, that the work undertaken by you was important, directed towards the seeking of ways for the resolution of the Vietnamese problem, in a direction that corresponds to the interests of all socialist states.

Cde. I. Gh. Maurer: Nonetheless, we must hope that if the entire world speaks to them then these people will also begin to think and will, at some point, reach a more intelligent solution.

□My opinion is that we must show understanding towards the Vietnamese, precisely because of the motive that you mentioned - the fact that China is their neighbor must be taken into account.

[...]